

VERSLAG Programmaraad Bodembeheer

Datum : 20 november 2014
Tijd : 13.30 – 16.00 uur
Plaats : AgentschapNI/Bodem+ (Utrecht)

Aanwezig :

Marc Langenhuijsen, voorzitter
Arie Deelen (SIKB-bestuur)
Jan Fokkens (GSN)
Ronny Huls (VKB)

Th. Maas (RWS)
Roel Otten (FeNeLab)
Peter Leenders (BOG)
Paul Bertens (UvW)
Erik Doekemeijer (SIKB), secretaris

Afwezig:

met kennisgeving
Harm Janssen (BSB-Zuid)
Alex Kraeima (NL Ingenieurs)
Jaap van de Bom (NVP/VA/Bouwend
Nederland)
Lourens Schonewille (Defensie)

Gasten:

G. Ritskes (SIKB)- bij agp. 2/3
H. van den Anker (agp. 9)
A. de Groof (SIKB) – agp. 9

Actie door Nr.

1. **Opening, vaststellen agenda**

De voorzitter opent de vergadering om 13.30 uur en heet eenieder van harte welkom.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. **Richtlijn waterbodembeheer**

Door Guido Ritskes worden de ideeën omtrent de 'Richtlijn waterbodembeheer' worden gepresenteerd: er kan worden gedacht aan één richtlijn meteen integratie van de Richtlijn baggervolumes én van de protocollen 2003, 5003, 7003 en 7511. Alle activiteiten in de keten rond 'baggeren' worden dan van een overkoepelende BRL voorzien. Daarnaast zou mogelijk een Richtlijn contractueel toezicht en een Richtlijn omgang ecologische waarden worden gerealiseerd.

De heer Maas vraagt naar de relatie met het normblad 8003. Volgens de heer Ritskes is een koppeling op voorhand niet uitgesloten, maar gaat dat normblad vooral gelden voor de organisatie van processen rond waterbeheer, terwijl de Richtlijn waterbodembeheer vooral gericht is/wordt op de uitvoering zelf.

De heer Huls vraagt naar de relatie tussen Rbk en erkenningsregeling en de Richtlijn. Volgens de heer Ritskes moeten de doelgroepen helder zijn: De RI kan gelden voor alle partijen die nu bij uitvoering van waterbodembeheer zijn betrokken, ook voor erkende instellingen. Er is echter geen sprake van aparte erkenningsplicht voor de 'overkoepelende' BRL.

De heer Bertens geeft aan dat gezien de Waterwet, nauwelijks tot geen sprake meer is van baggerwerkzaamheden als saneringsmaatregel. Ook valt saneren niet meer onder de reikwijdte van de Wbb, en is 'baggeren' veel meer als regulier onderdeel van integraal water(bodem-)beheer te beschouwen.

De heer Fokkens vraagt naar de omvang en samenstelling van de doelgroep voor de richtlijn. De heer Ritskes is dat niet precies bekend.

Actie
door

Nr.

Gezien de ervaringen met POKB blijkt certificering van/voor overheden volgens de heer Maas niet verplicht en wordt dat ook niet nagestreefd. Gemeenten/RUD's zijn niet enthousiast om zichzelf te laten certificeren/erkennen. Daarnaast bevat www.richtlijnwaterbodem... al veel technische info over baggeren e.d.

GRI

De heer Leenders stelt dat een BRL niet als doel moet worden geformuleerd: eerst moet worden vastgesteld wie de doelgroep is en waaraan precies behoefte bestaat. De heer Fokkens sluit hierbij aan en meldt dat ook niet bekend is wat er op dit moment 'fout' gaat. Als dat nu niet het geval is, waarom gaat SIKB dit dan verder oppakken ?. De heer Huls tenslotte geeft aan dat een Richtlijn alleen zou moeten worden ontwikkeld als die breed gedragen wordt door RWS én de waterschappen. De heer Ritskes zal de input vanuit de PR meenemen bij de voorbereiding van een eventueel vervolg.

3. Gebruik van SIKB-schema's in EMVI-criteria bij aanbestedingen

Binnen SIKB bestaat de gedachte om documenten als EMVI-criterium te (laten) hanteren in aanbestedingen. Gecertificeerde inschrijvers krijgen dan voordeel bij de gunning. Voor de waterbodem en bronbemaalingsdocumenten is hier extern al over gesproken. De programmaraad wordt geïnformeerd door Guido Ritskes en verzocht haar licht hierover te laten schijnen.

Volgens de heer Maas is Bodem+ hier (ook) al mee bezig: vraag is wat SIKB dan moet/kan doen.

De heer Deelen vult de toelichting van Guido Ritskes aan met een verwijzing naar de toepassing van de Aanbestedingswet, probleemhebbers moeten vooral bij de overheid bij uitvraag en daarmee bij adviesbureau's worden gevonden. Daarmee is e.e.a. vooral van belang voor publieke opdrachtgevers. Dit is duidelijk als zorgpunt op de tango-bijeenkomst naar voren gekomen; de afstand die tussen opdrachtgever (vertegenwoordigd door de inkopers) en de potentiële opdrachtnemers is groot, waarmee het essentieel is om vooraf goed te definiëren welke kwaliteit vereist wordt en hoe 'kwaliteit' een rol kan spelen bij de beoordeling van offertes. Aangezien daardoor 'kwaliteit' onder druk kan staan heeft het bestuur van SIKB besloten een verkenning te doen om te beoordelen of het nuttig kan zijn als SIKB hierbij in enigerlei vorm hulpmiddelen zou aanreiken.

Volgens de heer Fokkens hebben private opdrachtgevers al goede aanbestedingsregels ivm interne bedrijfsprocessen. In een aanbestedingsreglement wordt al met EMVI-criteria gewerkt, maar dat is altijd maatwerk.

Er moet in de ogen van de heer Huls liever geen koppeling worden gemaakt met certificaten, het al of niet hebben is sinds Kwalibo immers ook geen onderscheidend criterium meer. Belangrijkste aandachtspunt is: "wat is kwaliteit ?"

De heer Maas meldt dat ook bij adviesbureaus al veel kennis ervaringen aanwezig is rond de toepassing van EMVI-criteria.

Net als bij agp. 2 vraag de heer Leenders waar nu precies het probleem zit. Dit moet helder zijn voordat een bepaald 'product' wordt ontwikkeld.

Volgens de heer Fokkens speelt dat vooral bij betrokkenen die slechts eenmalig met aanbestedingen e.d. te maken hebben, zijns inziens vooral bij publieke opdrachtgevers. Oplossing zou moeten zijn om juist gebruik te maken van de ervaringen van private opdrachtgevers.

Actie
door

Nr.

De heer Otten meldt dat voor laboratoria EMVI-criteria veel minder (vaak) spelen, en prijsstelling vaak bepalend is voor aanbestedingen.

De heer Ritskes dankt de vergadering voor de gegeven input en verlaat de vergadering.

4. Verslag vergadering 6 maart 2014

Het verslag wordt zonder wijzigingen vastgesteld; de acties zijn uitgevoerd.

5. Uit het bestuur

Om als organisatie te ontwikkelen en te vernieuwen wordt een periodieke evaluatie uitgevoerd door/in opdracht van het bestuur van SIKB. De Programmaraad wordt bijgepraat over de (tussentijdse) resultaten en stand van zaken.

De heer Deelen geeft een korte toelichting. Vóór de zomer van 2014 is het functioneren van het bestuur geëvalueerd: zijn er ingesloten werkprocessen, bestaan mogelijkheden tot verbetering e.d. ?. Aansluitend worden doel, meerwaarde en werkwijzen van SIKB ook opnieuw met de partijen die in SIKB-kader deelnemen beoordeeld. Voor de sectoren 'bodembescherming' en 'archeologie' functioneert SIKB prima (ook gezien ervaringen uit het verleden), maar voor 'bodembeheer' bestaan meer ambivalente geluiden. In week 48 is een specifiek overleg door het bestuur gepland met enkele partijen (bedrijfsleven) uit het werkveld.

In lijn daarmee zou het wenselijk zijn om begin 2015 ook voor de Programmaraad een evaluatiemoment te genereren, analoog aan 2011/2012 met vragen als *is de samenstelling goed, voldoende in- en output*, *voldoende bekend met de eigen rol?* etc.

De heer Fokkens vraagt of een rapportage met de resultaten van de evaluatie beschikbaar is. Volgens de heer Deelen is er geen aparte rapportage, wel sheets en de mondelinge terugkoppeling zoals hierboven. Onder meer is door het bestuur besloten om jaarlijks tot reflectie en eventuele bijstelling van de doelstellingen e.d. van SIKB over te gaan. De heer Fokkens pleit ervoor om gezamenlijk (CCvD/PR e.a.) te evalueren voor het domein 'bodembeheer'. Dat geeft meer commitment bij alle bij SIKB betrokken partijen. Hij suggereert om in het voorjaar met alle betrokkenen in SIKB die aan bodembeheer werken een keer bij elkaar te komen en te spreken over de vragen die bij de deelnemers leven. De heer Deelen meldt dat binnen het bestuur nog geen afspraak hierover is gemaakt maar als die behoefte er is, stelt hij dat zeer op prijs en zal hij met een nader voorstel komen, e.e.a. mede te baseren op het gesprek in week 48.

ADe

Kernvragen voor de evaluatie zouden volgend de heer Leenders zijn: wat verwachten deelnemende partijen nu precies van SIKB en andersom: wat verwacht bestuur/SIKB nu van de betrokken organisaties ?

ADe

De heer Deelen zal de overwegingen meenemen naar het bestuur en e.e.a. in de volgende PR tergekoppelen.

6. Bouwproductenverordening

De Bouwproductenverordening zal mogelijk ingrijpende gevolgen hebben voor de bestaande certificatie- en accreditatieschema's. Ter aansluiting op eerdere discussies, wordt de Programmaraad bijgepraat over de stand van zaken.

Actie
door

Nr.

De heer Doekemeijer geeft een korte toelichting: uit de memo van september blijkt dat de CPR gevolgen zal hebben voor protocol 1002-1003 en analysemethoden. De heer Otten sluit hierbij aan en meldt dat op 3/11 overleg tussen Fenelab-NEN-I&M-SIKB heeft plaatsgevonden. Besloten is om de betrokken normdocumenten te vertalen in het Engels, ook om andere lidstaten van de meerwaarde van het NI-stelsel te overtuigen. Doel is om het huidige kwaliteitsniveau in Nederland te kunnen handhaven.

De heer Leenders rond af met de opmerking dat de insteek vanuit Nederland om 'grond/bagger' uit te hoeken voor de CPR inmiddels in Europa is neergelegd. Het is echter nog niet zeker of dat idee het gaat halen. Mocht dat niet zo zijn, dan zijn er verdergaande consequenties, ook voor schema's zoals BRL 9335.

7 Private eisen en publiek toezicht

Het Ministerie van I&M is bezig met ontwikkeling van essentiële eisen voor publiek toezicht. Door/namens I&M zijn enkele voorstellen voor de certificatieschema's ontwikkeld.

De heer Fokkens meldt dat op donderdag 20-11 overleg heeft plaatsgevonden tussen bedrijfsleven en I&M over de eerste voorstellen rond 'essentiële eisen'. Adviesbureaus e.d. hebben aangegeven 'de deuren open te stellen' voor het publiek toezicht, maar dan wel hierbij een termijn te willen laten stellen voor overgang naar systeemtoezicht. Op dat moment 'moet het vertrouwen zijn hersteld'.

Juist ook om die reden is de precieze formulering van de essentiële eisen cruciaal. De opstellers werken aan consistentie met BRL's, letterlijke verwijzingen naar BRL's. Volgens de heer Maas is gebleken dat rond het onderwerp 'samenvoegen' irt BRL 9335 zaken worden benoemd die nu nog niet in BRL of protocol zijn benoemd. Uitwerking tzt is wel gewenst.

Juist omdat het nog om (interne) concept-stukken gaat, vraagt de heer Fokkens om welke reden de stukken op de agenda voor de PR zijn gezet. De heer Doekemeijer geeft aan dat het onderwerp juist op verzoek van de PR zelf is geagendeerd en dat de stukken alleen ter info en expliciet niet ter inhoudelijke bespreking zijn toegezonden.

De heer Deelen meldt dat ook uit de bestuursvergadering van 13/11 is gebleken dat I&M naar transparantie streeft, ook gelet op ervaringen met en consequenties voor andere schema's, bijv. met bouwstoffen. De heer Leenders is het hiermee eens maar vindt dat de 'koplopers' i.c. partijen die nu voor de SIKB-schema's betrokken zijn bij de ontwikkeling van de essentiële eisen niet mogen worden belemmerd bij het uitbroeden van een 'goed' ei.

De voorzitter stelt dat het onderwerp volgende keer weer moet worden geagendeerd, vooral gericht op het 'proces'.

Daarnaast zijn procedurele afspraken tussen SIKB, CCvD Bodembeheer en I&M/ILT in voorbereiding teneinde een tijds (pre-) HUF-toets te kunnen laten afronden. In relatie tot de betrokkenheid van ILT bij de voorbereiding van certificatieschema's meldt de heer Doekemeijer dat inmiddels binnen het CCvD de afspraak is gemaakt dat ILT al vóór vaststelling door het CCvD, de (pre-)HUF-toets zal uitvoeren. De heer Leenders heeft de behoefte om de afspraak formeel te laten bekrachtigen.

Actie
door

Nr.

Volgens de heer Deelen kan SIKB dat echter niet afdwingen, maar is het proces nu wel goed neergezet.

8. Onderwerpen voor Jaarprogramma 2015 Bodembeheer

Ook voor 2015 zal een concept-Jaarprogramma worden samengesteld, met een weergave van door of namens SIKB te ondernemen activiteiten. Door de Doekemeijer is al een overzicht met de beoogde activiteiten samengesteld. Vraag aan de PR:

- herkent de programmaraad zich in de voor SIKB geplande activiteiten ?
- is betrokkenheid vanuit SIKB bij andere activiteiten gewenst ?

Door de heer Deelen wordt sterk benadrukt dat er nog niets vaststaat, en door de Programmaraad zaken ingebracht kunnen en moeten worden.

Volgens de heer Leenders is de Jaarrapportage met het functioneren van de certificatieschema's een belangrijk instrument voor sturing, dat zeker moet worden benoemd. Na discussie wordt dit punt aangescherpt in die zin dat het CCvD hier met het aansturen van de CI's voor de JR over 2015 rekening moet houden, teneinde dan de juiste info en werkwijzen te kunnen afleiden voor de jaren daarna.

De heer Huls stelt dat de rol voor SIKB bij de genoemde Richtlijn F&F voor waterbodems e.d. helemaal niet zeker is. Eerst moeten nut en noodzaak hiervan worden duidelijk gemaakt.

De heer Maas mist de BRL/protocol voor screeningstechnieken (2201). Hoewel het CCVD wellicht heeft besloten om de BRL niet te ontwikkelen, geldt dat z.i. niet voor het protocol. Dit moet als activiteit voor 2015 worden benoemd

EDo

De vergadering heeft verder geen andere punten dan benoemd. De heer Doekemeijer zal e.e.a. meenemen en uitwerken tot een concept-jaarprogramma 2015, e.e.a. ter bespreking in de PR in maart 2015.

9 Nieuwe waaier Schatkamer Aarde

SIKB ontwikkelt met een aantal andere partijen een nieuwe waaier Schatkamer Aarde. Deze ontwikkeling wordt gepresenteerd aan de Programmaraad, onder meer door een vertegenwoordiger van Geoheritage.

Mevrouw vd Anker en dhr. De Groof zijn aanwezig, ter informering van de Programmaraad. Aan de hand van een ppt-presentatie wordt de huidige waaier toegelicht.

In de ogen van de voorzitter is een waaier wellicht achterhaald; waarom is niet gekozen voor een app ? Dat spreekt vooral jonge mensen meer aan. De heer Deelen vraagt of de doelgroep van de waaier wel helder is ? Ervaring leert dat bestemmingsplannen veel door grote adviesbureau's worden ontwikkeld, die zelf al kennis en ervaring hebben. Eventuele behoefte bij kleine(re) gebruikers, gemeenten/provincies, is z.i. niet helder én onzeker.

De heer Maas vraagt of bescherming van aardkundige waarden wel tot algemeen doel moet worden benoemd? Volgens mevr. vd Anker is dat wel aan de orde, o.m. vanuit Europese regelgeving, en wordt ook wel beleid gemaakt in provinciale omgevingsplannen.

Actie door	Nr.	
		De heer De Groof vraagt of afronding en actualisatie van de Waaier een item is of kan zijn voor het Jaarprogramma 2015.
		De vergadering concludeert dat dat gezien het voorgaande op voorhand niet zeker is. De heer Deelen geeft dat wellicht interesse en begrip bij 'archeologie' kan worden gevonden.
THM/AdG		De heer Maas meldt dat vanuit Bodem+ wellicht interesse kan bestaan om de waaier in te voeren in de bodemrichtlijn; daar staat immers al een onderdeel 'aardkundige waarden' in. Besloten wordt dat de heren Maas en De Groof dit punt verder afstemmen. Daarnaast verzoekt de PR om de waaier niet opnieuw in print te nemen, maar de bestaande versie op de website van SIKB te plaatsen en aldus te verspreiden.
Pb		

10. Ingekomen stukken en mededelingen

1. ILT Nieuwsbrief, oktober 2014
2. Meerjarenplan ILT
3. Analyse keteninformatie bodemtoezicht, PIM thema Bodem, april 2014
4. Persbericht Landelijke Werkgroep Ketentoezicht Bodem, Bagger en Bouwstoffen

De heer Leenders meldt dat door het bedrijfsleven een aanbod is gedaan om info aan te reiken aan de Wg Ketentoezicht; dat is echter niet aangenomen.

In relatie tot de (nagekomen) uitspraak van de AbRS rond Stainkoeln stelt de heer Leenders dat een *'certificaathouder 9335 ook de rapportage van een (ingehuurd) 1001-certificaathouder moet beoordelen'*. Hoewel (ook) protocol 9335-1 oorspronkelijk niet is geschreven als onderdeel van een wettelijke norm, maar van een werkdocument voor de uitvoering, betreft het wel een letterlijke tekst in 9335-1. Dit maakt eens te meer duidelijk dat -los van de discussie rond essentiële eisen- de bestaande normdocumenten heel zorgvuldig moeten worden herbeoordeeld en gewijzigd, zowel inhoudelijk als tekstueel.

11. Rondvraag en sluiting

ROt	De heer Otten meldt dat dit zijn laatste vergadering is geweest. Hij zal een vervanger binnen Eurofins regelen. Verder wordt er geen gebruik gemaakt van de rondvraag.
-----	---

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering om 16:15 uur.

De eerstvolgende bijeenkomst van de Programmaraad vindt plaats op donderdag 5 maart 2015 om 13.30 uur

Vergaderschema 2015

donderdag 5 maart 2015	13.30 – 16.00 uur
donderdag 25 juni 2015	13.30 – 16.00 uur
september 2015 (jaarcongres)	09.30 – 16.00 uur
donderdag 19 november 2015	13.30 – 16.00 uur

